

קונטרס

שְׂמֵחַת הַנֶּפֶשׁ

יבאר את מעלת בר ישראל הזוכה לשמחת הנפש,
ומרגיש עצמו בעודו בעולם הזה הגשמי והחמרי
כדגמת העולם הבא, ששם מאיר רק אורו ותברך
באור וזיו וחיית ודבקות עליונה.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידו ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר הַמְדַרְגָּה הַכִּי
עַל־יוֹנָה לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא רַק
מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְזֶה בָּא לְאָדָם יוֹתֵר קָשָׁה
מִהַכֹּל, כִּי טֹבַע שֶׁל הָאָדָם שֶׁנִּמְשָׁךְ אַחֵר
הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת, וְלִכֵּן צָרִיכִים לְמָסוֹר אֶת
נַפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר שְׂמִיחָה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינּוּ מְטַעֵה
אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְהוּא תָּמִיד שְׂמִיחַ
וּמְשִׂיחַ אֶת אֲחֵרִים.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתי)

קוֹנְטְרָס

שְׂמֵחַת הַנֶּפֶשׁ

.א.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם אַתֶּם רוֹצִים לְזָכוֹת,
שְׂתֵהֶיָה לָכֶם "שְׂמֵחַת הַנֶּפֶשׁ", רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּשֵׁיִהוּדֵי מַחְדִּיר בְּעֶצְמוֹ, אֲשֶׁר
אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ
נֶעֱשֶׂה מֵעֶצְמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, עַל-יְדֵי-
זֶה יֵשׁ לוֹ "שְׂמֵחַת הַנֶּפֶשׁ", וְהוּא מְרַגֵּשׁ בֶּן חוּרִין.
לֹא-כֵן אִם לְאָדָם חֲסֵרָה אֲמוּנָה, אוֹ שְׂהֶאֱמוּנָה אֲצִלוֹ
אֵינָה בְרוּרָה, עֲדִין אֵינְנוּ מְרַגֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
אֲזִי אֵינוֹ זוֹכֵה לְ"שְׂמֵחַת הַנֶּפֶשׁ". מָה אָנוּ רוֹאִים בְּחַיִּים,
בְּחַיֵּי הַיּוֹם-יּוֹם? עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד כָּל מִינֵי צָרוֹת,
מְרִירוֹת, יְסוּרִים, מְנִיעוֹת וְהִרְפָּתָקָאוֹת, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-
אָדָם שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד יוֹתֵר, וּמִבְקָשִׁים
נֶפֶשׁ לְמוֹת. מֵאִין בָּא דְבָר זֶה? כִּי חֲסֵרָה לָהֶם הָאֲמוּנָה

בו יתברך. וברגע שאדם מכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך החיים שלו, כל חייו משתנים לגמרי, ויש לו "שְׂמִיחַת הַנֶּפֶשׁ"; לזאת, בני ובנותי היקרים! אם רצונכם להשיג "שְׂמִיחַת הַנֶּפֶשׁ", ראו להתחזק באמונה פשוטה. ורבנו ז"ל אָמַר (שיחות-הר"ן, סימן לג): אצל בני העולם אמונה זה דבר קטן, אבל אצלי העקר הוא אמונה; כי בלי אמונה אי אפשר לחיות. וזה שאמר הנביא (חבקוק ב, ד): "וצדיק באמונתו יחיה". הצדיק חי עם אמונה. וכן כתיב (ישעיה ס, כא): "ועמך כולם צדיקים"; כל יהודי הוא בגדר צדיק, לזאת כל חייו הם רק אמונה. וכן אומרים חכמינו הקדושים (קהלת ופה, פרשה ג): אפלו צדיק חי העולמים מאמונתו חי; שכל העולמות יש להם חיות רק על-ידי אמונה. אמונה זה דבר שהשכל אינו מבין, כי אם השכל היה מבין, לא הייתה נקראת אמונה אלא דעת ושכל. ואם-כן למה נקראת אמונה? כי אין מבינים! ויש הרבה דברים שאיננו מבינים, אלא עלינו לבטל את השכל העב והגס והמגשם שלנו לגמרי, ועל-ידי-זה נזכה לאמונה ברוחה ומזככת. מה אנו רואים? בני-אדם שחטאו נגד הקדוש-ברוך-הוא, רחמנא לצלן, טמאו עצמם בגלוי עריות, בפגם הברית, שעל-ידי-זה נטמטם להם המוח ונתעקם להם הלב בעקמומיות, עד שהם מבהלים ומבלבלים, או בני-אדם מחללים שבת, ואוכלים טרפות ונבלות,

שמחת הנפש

רכה

שְׁעַל-יְדֵי-זֶה כָּל הַדָּם שֶׁלָּהֶם נִתְעָרַב. וְעַכְשָׁו עִם מִחַ פָּגוּם כָּזֶה, עִם לֵב עָקָם כָּזֶה, עִם דַּעַת מְבֻלְבֶּלֶת כָּזוֹ, רוֹצִים לְהִבִּין אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵיךְ הִיְתָה הַבְּרִיאָה, וּמָה הַבְּרִיאָה וְכִיצַד?! וְהַקְּשִׁיּוֹת הַלְלוּ שׁוֹבְרוֹת אוֹתָם לְגַמְרִי, עַד שֶׁמִּקְטָנוֹת דַּעְתָּם וּבִלְבוּל שִׁכְלָם יֵשׁ לָהֶם טְעָנוֹת עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "אֵינָנוּ מְבִינִים אֶת הַהִנְהָגָה הָעֲלִיוֹנָה!" וְכַדוּמָה כָּל מִינֵי בְטוּיִים שֶׁמִּתְבַּטְּאִים כָּל־פִּי מַעְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי מֵרַב עַקְמוּמִיּוֹת יֵשׁ לָהֶם קְשִׁיּוֹת, וְהֵם מִחֲשִׁיבִים עֲצָמָם כְּאִלוּ מִי יוֹדֵעַ מִיָּהֶם, שֶׁכָּחוּ כְּבָר אֶת הָעֶבֶר שֶׁלָּהֶם! כִּי בְּאֵמֶת מִי וּמָה אֲנַחְנוּ? כָּלוּם! טְפָה סְרוּחָה שֶׁחֲטָאָה נִגְדָּו יִתְבָּרַךְ! מְלֵאנוּ אֶת מַחְנוּ עִם כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת, טְמָאנוּ אֶת עֵינֵינוּ לְהִסְתַּכֵּל בְּכָל מִינֵי זֵהָמוֹת, טְמָאנוּ אֶת אָזְנוֹנוּ, שֶׁמַּעֲנוּ כָּל מִינֵי דַעוֹת נִפְסְדוֹת, קִרְאָנוּ כָּל מִינֵי זָבָל, הִיִּינוּ בְּכַעַס וּרְצִיחָה מְאֹד הֵיוֹתֵינוּ קִטְנִים, לְכַלְכְּנוּ אֶת פִּינוּ, וְכָל הָאֵיבָרִים וְהַגִּידִים שֶׁלָּנוּ מְגַשְׁמִים וּפְגוּמִים. וְעַכְשָׁו אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְהִבִּין רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת?! וְאִם אֵינָנוּ מְבִינִים, יֵשׁ לָנוּ קְשִׁיּוֹת, וְאֵינָנוּ יוֹדְעִים מָה וּמִי וְאֵימֶת. וְכִךָ אָדָם מְסֻתּוֹבֵב מְבַהֵל וּמְבֻלְבֵּל, מְלֵא קְשִׁיּוֹת וּסְפָקוֹת, אֲשֶׁר הַכֹּל בָּא מִחֲמַת רַב הַיִּשּׁוֹת שֵׁישׁ בּוֹ; כִּי אִם אָדָם מְבִטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרִי לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיוֹדֵעַ וְעַד שֶׁהוּא כָּלוּם, אָז לֹא הָיוּ לוֹ שׁוּם קְשִׁיּוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲלָא הָיָה יוֹדֵעַ: "צְדִיק הוֹי"ה"

וחסיד בכל מעשיו" (מהלים קמה, יז), אשר על זה אנו צריכים הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שנזכה לטהר ולזכך את מחנו, לקדש ולטהר את השבעה גרות שלנו, שהם: העינים, האזנים, החטם והפה, ברגע שאדם מקדש את פיו, ושומר מאד לא לדבר לשון-הרע, רכילות, ליצנות, נבול פה, דברי כפירות ואפיקורסות, שומר עצמו לא להיות בכעס ורציחה, שומר את אזניו לא לשמע קול של רשעים ארורים, מסיתים ומדיחים, שבכל יום הם פותבים על הקדוש-ברוך-הוא, רחמנא לישזבן, מה שפותבים, ומדברים כל מיני דבורים רעים ושרים שירי עגבים, שאלו כל העתונים רעים וכלי המשחית, שהם התקשורות, כלי שופכים, ושומר את העינים לא להסתכל על תמונות תועבה, ועל שקוץ, תעוב, זהום. כשאדם זוכה לקדש את העינים, האזנים, החטם והפה, אז יש לו מח אחר לגמרי. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא): כשיהודי זוכה ומזכך את העינים שלו, את האזנים שלו, החטם והפה שלו, אז המח שלו מאיר בצורה אחרת; הוא מרגיש אלקות, ואין הפרש אצלו בין הידיעה לבחירה ובין הבחירה לידיעה, אין לו קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, הוא יודע, שכל אשר הקדוש-ברוך-הוא עושה — כף צריך להיות! "ואף שאיני מבין, אבל אני מכיר את עצמי, וכיצד פגום, מגשם ומזהם

שמחת הנפש

רכז

כמוני, ירצה להבין רוחניות אלקות, בפעה שאני כל-כך מלכלך?! " כי ברגע שהאדם מפיר את עצמו, כבר אין לו שום קשיות עליו יתברך, מאחר שמפיר היטב היטב מי הוא ומה עשה בימי חיי הבלו, ואיך שהכעיס את בוראו, רחמנא לצלן. לזאת, בני ובנותי היקרים! אם אתם רוצים לחיות ב"שמחת הנפש", שתהיה לכם מנוחה בעולם הזה, שתוכלו לעברו בשלום, באהבה, להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא בחיכם, בחיי היום-יום, עליכם להפיר את עצמכם. כי כל הצרות וכל היסורים שבאים לאדם, הם רק מפני שאיננו מפיר את מקומו. ואומרים חכמינו הקדושים (אבות, פרק ו'): אחד מהמ"ח דברים שהתורה נקנית בהם, זה המפיר את מקומו; ואנו רואים, שברגע שאדם שב בתשובה, כבר רוצה לעוף בשמים, כבר רוצה להבין את דרכי הקדוש-ברוך-הוא, ואם איננו מבין, כבר יש לו קשיות. ובפרט אם בא איזה מטמטם, ושואלו איזו קשיה על הקדוש-ברוך-הוא, והוא אינו יודע לענות לו, נדמה לו כאלו איזה פרחח שאל אותו קשיה עמקה, ואין על זה תשובה, בפעה שאנחנו עדין פגומים לגמרי; כי באפן שאדם יזכה להרגיש רוחניות חיות אלקות, הוא צריך לזכך את מחו, לעבוד ימים ושנים שמח-מחשבתו יחשב רק מהקדוש-ברוך-הוא. וכי אנו אוחזים בזה?! כל רגע עולות לנו מחשבות זרות, כל

רַגַע עוֹלָיִם לָנוּ הִרְהוּרִים רָעִים, כָּל רַגַע אֲנַחְנוּ מְבַהֲלִים
 וּמְבַלְבְּלִים, אֵין לָנוּ "שְׂמֵחַת הַנֶּפֶשׁ", וְכִיצַד אָנוּ רוֹצִים
 לְהַשִּׁיג אֱלֻקוֹת?! אִם אָדָם זוֹכֶה וּמְקַדֵּשׁ אֶת הָעֵינַיִם
 שְׁלוֹ לֹא לְהִסְתַּפֵּל בְּכָל מִינֵי זָבָל, וּמְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ
 מֵהַיּוֹם וְהַלְאָה לְהִסְתַּפֵּל רַק עַל רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת
 הַמְּחַיֶּה וּמְהַיֶּה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, אִם אָדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ
 לֹא לְקַרְא יוֹתֵר בְּכָל מִינֵי טַנוּף וְזֵהוּם, וְאֵינוּ שׁוֹמְעֵי אֶת
 קוֹל הַרְשָׁעִים בְּכָלֵי הַתְּקַשְׁרֹת הַמְּדַבְּרִים נֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא וְנֶגֶד כָּל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, מְקַדֵּשׁ אֶת
 הָאֲזָנַיִם לֹא לְשִׁמְעַי יוֹתֵר כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, לִיִּצְנּוּת,
 נְבוּלָה פֹה. אָדָם שׁוֹמֵר עַל הַחֹטֵם שְׁלוֹ לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס
 וּרְצִיחָה, וְאֵינוּ עֲצָבָנִי יוֹתֵר, וְשׁוֹמֵר עַל פִּיו לֹא לְדַבֵּר כָּל
 הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, רַק זוֹכֶה לְשִׁתְּקַ, וּלְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי
 אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית עִם כָּל אֶחָד, אֲזִי מֵחוּ מְאִיר
 בְּצוּרָה אַחֲרֵת, אֵין לוֹ קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 הוּא מִבֵּין שְׁכָל מַה שֶּׁעוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — כִּן
 צְרִיף לְהִיּוֹת. וְאִם אֵינְנוּ מִבֵּין — יוֹדַע שֶׁהַחֲסָרוֹן בּוֹ,
 אֵינוּ תוֹלָה אֶת הַחֲסָרוֹן, חַס וְשָׁלוֹם, בְּדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים, אֵינוּ תוֹלָה אֶת סִפְקוֹתָיו בְּדַבְּרֵי הַצַּדִּיקִים
 הַקְּדוֹשִׁים, אֶלֶּא תוֹלָה אֶת אֵי הַהֲבָנָה בְּדַעְתּוֹ הַמְּבַלְבֵּלֵת
 וְהַמְּבַהֵלֵת. וְקִשָּׂה לְהַסְבִּיר דְּבָר זֶה לְבָנֵי-אָדָם, כִּי כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ סוֹבֵל מֵיִשׁוּת וְגֵאוּת, כָּל אֶחָד מֵאֲתָנוּ
 עֲדִין רוֹצֶה מִשְׁהוּ שֶׁהוּא נֶגֶד הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כָּל

אָחַד מֵאַתָּנוּ יֵשׁ לוֹ אִיזָה רְצוֹן וְתַאֲוָה גִּשְׁמִית וְחִמְרִית, הַמְסִתֶּרֶת אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ; כִּי אִם אָדָם מְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְיִוְדַע וְעַד, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאוֹמֵר לְעֲצָמוֹ: "אֵינִי יוֹדֵעַ כְּלוּם, אֲנִי מִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ", אָדָם זֶה הֵכִי מְאֹשֶׁר, וְיֵשׁ לוֹ "שְׂמֵחַת הַנֶּפֶשׁ"; כִּי בְּרַגַע שְׁאָדָם מִכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ, וְיִוְדַע מָה עָשָׂה עַד עַתָּה — כָּל הַחֲטָאִים שֶׁבְּעוֹלָם, לְכֻלָּךְ עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, וְאִם-כֵּן אֵיךְ יִבִּין רוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹת?! כַּאֲשֶׁר מִבֵּין וּמִקְבֵּל אֶת זֹאת, אֲזוּ יֵשׁ לוֹ "שְׂמֵחַת הַנֶּפֶשׁ" וְחִיּוֹ מִיִּשְׁבִּים. כִּי מֵאִין בָּא שְׁאָדָם מְבַהֵל וּמְבִלְבֵּל? מֵהַגָּאוֹת וְהַיִּשׁוּת שָׁבוּ, שְׁאֲזוּ דוּחָה אֶת הַשְּׂכִינָה. כַּמְאֲמָרִם ז"ל (עֲרִיךְ טו:): אָמַר הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִין לְדוֹר בְּעוֹלָם; מִי שְׁיֵשׁ לוֹ גָּאוֹת וְיִשׁוּת, הוּא דוּחֵק אֶת רַגְלֵי הַשְּׂכִינָה, הוּא מְסַלֵּק אֶת הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְכוֹל לְהִיּוֹת בְּצוּמָא עֲמוֹ, וְלְדוֹר עֲמוֹ בְּכַפִּיפָה אַחַת. כִּי אֵין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה אֶלָּא בְּמִקּוֹם נֶמֶךְ, בְּמִקּוֹם עֲנוּהָ, רַק כְּשִׂיְהוּדֵי שְׁבוּר, וּמְחַזֵּיק עֲצָמוֹ לְלֹא כְלוּם, וּמִכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ, וְזוֹכֵר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב אֶת עֲבָרוֹ, וְשׁוֹבֵר אֶת לְבוֹ לְפָנֵי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, וּבָא וּמִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִתְוַדֶּה עַל חֲטָאָיו וְאוֹמֵר: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! אֲנִי מִכִּיר אֶת מְקוֹמִי, וְיִוְדַע מָה עָשִׂיתִי, וְאֲנִי מְקַבֵּל עָלַי דֵּין שְׁמַיִם לְטוֹבָה!"

אדם זה זוכה להיות כסא ומרכבה לשכינת עזו יתברך. לא-כן אומרים חכמינו הקדושים (פסחים טו.): כל המתיהר, אם חכם — חכמתו מסתלקת ממנו; אם אחד מושף עצמו רק לגאות וישות וגדלות, ועושה מעצמו מציאות בחיים, אזי מרים חייו, ואין לו שלווה כרגע. לזאת, בני ובנותי היקרים! אם רצונכם לחיות ב"שמחת הנפש" בזה העולם, שתרגישו טוב בחיים, שתרגישו ערבות ונעם בחיים, ראו להכניס בכם אמונה פשוטה בו יתברך. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סד), שיש חלל הפנוי, שמשם באים כל הכפירות והאפיקורסות, משם באים כל הקשיות והספקות על הקדוש-ברוך-הוא; כי אדם אינו מסגל להבין תרוצים על הקשיות ששואלים אותו, מדוע? כי הוא מלא חטאים ועוונות, כדגמת כלי שמלא צואה וטנוף, אף שמוציאים את הלכלוך מתוכו, נשאר הריח רע בתוך הכלי, ואיך יכולים לבשל אחר-כך בכלי מאכלים למלך. כן הדבר — אם כלי המחין שלו פגומים כל-כך, עד שהם מלאים צואה וטנוף, באשר כל אחד מאתנו יודע, איך לכלכנו עצמנו בחטאים ועוונות, איך אנו רוצים להשיג רוחניות אלקות!? ומה הפלא שיש לנו קשיות וספקות שאיננו מבינים הנהגתו יתברך, האם אנו זוכרים את עברנו!? האם תזרנו באמת בתשובה להקדוש-ברוך-הוא!? האם תשובתנו אמתית,

ואנו בטלים ומבטלים לאין סוף ברוך הוא, ואיננו רוצים כלום רק את הקדוש-ברוך-הוא, רק את התורה והמצוות?! אשר רק זו נקראת תשובה שלמה — שאדם מבטל עצמו לגמרי להקדוש-ברוך-הוא, ואין לו שום דעת ושכל עצמי, אלא: "אני מאמין באמונה פשוטה, שהוא יתברך פה עמי ואצלי, בלעדיו יתברך אין לי שום חיות כלל", שזו "שמחת הנפש"; ואומר רבנו ז"ל (שם): אם אדם מתחזק באמונה פשוטה, אזי זוכה לעבר על הכל, ואין לו שום קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, ואומר (דברים לב, ד): "הצור תמים פועלו כי כל דרכיו משפט, אל אמונה ואין עול, צדיק וישר הוא"; ולכן נקראים עם ישראל עברים, על שם שהם עוברים באמונתם על כל החכמות של הבל ועל כל מיני אפיקורסות. ובאמת יש לכל אדם קשיות וספקות — מדוע דיקא דרך רשעים צלחה?! למה אנו רואים שהרשעים מצליחים?! למה אנו רואים שאלו הרשעים משיגים חיל?! ואלו הצדיקים הם בתכלית השפלות?! אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן נה): אם אדם מבטל עצמו לגמרי לגבי האין סוף ברוך הוא, אזי הוא מתפסה בצלא דמהימנותא, צל האמונה, צל השכינה, ונתקים אצלו (ישעיה נא, טז): "ובצל ידי כסיתיד"; הקדוש-ברוך-הוא מכסה אותו, ומתגלה אליו יד הוי"ה ברוך הוא וברוך שמו. אשר זו מדרגת הצדיקים,

שְׁכַל-כֶּף דְּבוֹקִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אַף שְׁעוֹבֵרֵת
עֲלֵיהֶם עֲנִיּוֹת וְנִחְקוֹת, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין מֵאֲנָשֵׁי דְלָא
מְעִילִי, וְרִשְׁעִים אַרְוּרִים רוֹדְפִים אוֹתָם, מְדַבְּרִים עֲלֵיהֶם
כָּל דְּבַר אָסוּר, וְהֵם סוֹבְלִים שְׁפִיכוֹת דְּמִים, עִם כָּל זֹאת
אֵין לָהֶם שׁוּם קִשְׁיוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיוֹדְעִים,
שְׁכַל מַה שֶּׁהוּא יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה — הַכֹּל בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים,
דִּיקָא צְדִיקִים כְּאֵלוֹ זוֹכִים לְעֵבֶר אֶת הַכֹּל, וְנִתְגַּלָּה לָהֶם
אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּגִלּוּי כְּזֶה, שְׂאֵין לְתָאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר כָּלֵל, וַיֵּשׁ לָהֶם "שְׁמֵחַת הַנֶּפֶשׁ"; לְזֹאת, בְּנֵי
וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם אַתֶּם רוֹצִים לְזַכּוֹת שְׁגָם לָכֶם תְּהִיָּה
"שְׁמֵחַת הַנֶּפֶשׁ", בְּאוֹ וְתִתְחַזְּקוּ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְתִבְטְלוּ אֶת דַּעְתְּכֶם הַפְּגוּמָה לְגַמְרֵי, וְתִשְׁתַּדְּלוּ
שְׁלֵא תְהִיֶינָה לָכֶם שׁוּם קִשְׁיוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְתִתְחַזְּקוּ בְּכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵיכֶם, וְאֵף שְׁעוֹבֵרִים עֲלֵיכֶם
יְסוּרִים וּמְרִירוֹת, צָרוֹת וּמְכַאוּבִים, וְאֵינְכֶם יוֹדְעִים לְמִי
לְפָנוֹת בַּעַת צָרָה, עִם כָּל זֹאת עֲלֵיכֶם לְזַכּוֹר, שְׂאֵין שׁוּם
יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל. אִם אָדָם מִתְחַזֵּק בְּתַכְלִית הַקְטָנוֹת
וְהִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁלוֹ, וְיוֹדֵעַ שְׂאֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוּם,
כְּמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח):
כְּשֶׁאָדָם מְגִיעַ לְדַרְגָּה שְׂאֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוּם, וְחָשׁ שֶׁהוּא
אִישׁ פְּשוּט, וּמִתְנַהֵג כְּאִישׁ פְּשוּט, וּמִתְחַזֵּק בְּכָל
יְרִידוֹתָיו וּנְפִילוֹתָיו, וְאֵינוֹ מִתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן, אַף
שְׂאֵינוֹ רוֹאֶה שׁוּם מוֹצָא אֵיךְ לְצִאת מֵהַצָּרוֹת וְדִי-יִי-י-י-

והמרירות שלו, ניקא אז אם לא יתיאש ויבוא ויבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שיחוס וירחם עליו, אז יתגלה לו אור כזה שלא תאר ולא שער בחייו. וזו מדרגת הצדיקים, שזוכים בכל יום, בכל שעה ובכל רגע, לבטל עצמם לגמרי לאין סוף ברוך הוא, וחוזרים בתשובה בכל יום, בכל שעה ובכל רגע, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), שהצדיקים הגדולים שבים תמיד בתשובה, ואפלו שהם כבר במדרגה של השגת אלקות, שמשיגים רוחניות חיות אלקות, עם כל זאת הם חוזרים בתשובה פן ואולי גשמו את אלקותו יתברך, אשר זו תשובת הצדיקים. והם בוכים ומבכים שמים וארץ, שהקדוש-ברוך-הוא ירחם עליהם, שיזכו לתקן מעשיהם, אף שאין להם שום חטא, והם כל-כך דבוקים בהקדוש-ברוך-הוא ואינם מסיחים דעתם ממנו יתברך כרגע, ואף-על-פי-כן אינם מתיאשים ובוכים אל הקדוש-ברוך-הוא, ושבים בתשובה שלמה לפניו יתברך, אז הקדוש-ברוך-הוא מגלה עצמו אליהם יותר ויותר. כמו-כן כל יהודי ויהודי, אם רק יקח עצמו בידי, ויתחיל לחשב מעברו, ויהיה מפיר מקומו, ולא ירצה יותר גאות וגדלות, אז יתחיל לחיות ב"שמחת הנפש", וכל חייו ישתנו לגמרי; כי מרב אור וזיו ודבקות וחיות שתפנס בו, הוא יהיה הכי מאשר. וזו תהיה הגאולה, שתתגלה לכלם אמונה ברורה ומזככת,

שנזכה להבין, שאין בלעדיו תברך כלל, והכל לכל
 אלקות גמור הוא, ומה שאנו רואים, ומה שאנו
 שומעים, ומה שאנו נושמים, ומה שאנו מדברים —
 הכל זה אלקות, ואלקות זה הכל. וכך אומרים חכמינו
 הקדושים (ילקוט הושע תקעט): אתה מוצא שאין הגליות
 מתפנסות, אלא בשכר האמונה; וכן אתה מוצא שלא
 נגאלו אבותינו ממצרים, אלא בזכות האמונה, אף
 אברהם לא ירש העולם הזה והעולם הבא, אלא בזכות
 האמונה שהאמין. בבעלי אמנה מה הוא אומר? (ישעיה
 כו, ב): "פתחו שערים ויבוא גוי צדיק שומר אמנים";
 מי גרם לנו לבוא לשמחה זו? אלא בשכר אמונה
 שהאמינו אבותינו בעולם הזה; כי כל הקיום של עם
 ישראל זה רק אמונה פשוטה בו תברך. ובמה נתגלית
 האמונה הפשוטה? בזה שאדם מרגיל עצמו לדבר אל
 הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלו, וכל צרכיו מבקש
 רק ממנו תברך, זה בונה לו את האמונה. כי מאין אדם
 יודע שיש לו אמונה, מאין יודע שהוא מרגיש את
 הקדוש-ברוך-הוא? הלא עדין הוא רחוק מאד מאד
 ממנו תברך, ימים ושנים קלקל את מחו, הרהר
 הרהורים רעים, חשב מחשבות רעות, טמא את עיניו
 בכל מיני לכוזים, טמא את אזניו ושמע כל מיני
 שקרים, כל מיני דברי כפירות ואפיקורסות, כל מיני
 דברי בלע נגד הבורא תברך שמו, היה בכעס וברציחה

וְעֲצָבִים, לְכָלֶךָ אֶת פִּיּו בְּלִשׁוֹן־הָרַע, רְכִילוֹת, לִיֻּצְנוֹת,
 דְּבוּרֵי נְבוּל פֶּה, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, וְאִיךְ בְּכֵלִים כָּאֵלוּ יָכוֹל
 לְהַשְׁיֵג רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת?! אֲבָל אִם אָדָם מִכִּיר מְקוֹמוֹ,
 וְכָא אֵל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּלֵב אֱמֶת, בְּלֵב נִשְׁפָּר,
 וְאוֹמֵר: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָנִי רוֹצֵה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
 אֱמֶתִית! אָנִי רוֹצֵה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהַר אֶת כְּלֵי הַמַּחִין שְׁלִי",
 אֲזִי כְּשֶׁמְרַבֵּה לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ, נִבְנִית אֲצִלוֹ הָאֱמוּנָה,
 וּבְרַגַע שֶׁנִּבְנִית אֲצִלוֹ הָאֱמוּנָה, נִפְתָּחִים לוֹ כָּל הַשָּׁמַיִם
 וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם. שְׁזַהוּ 'אֱמוּנָה' — רֵאשִׁי תְּבוּת: "נִפְתָּחוּ
 הַשָּׁמַיִם וְרְאֵה מִרְאוֹת אֱלֻקִּים" (יחזקאל א, א);
 כְּשֶׁיְהוּדֵי מִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה, נִפְתָּחִים לוֹ כָּל הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי
 הַשָּׁמַיִם, וְרוֹאֵה אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְזוֹ הִיְתָה
 הַגְּאֻלָּה בְּמִצְרַיִם, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּשַׁעֲבוּד קָשָׁה,
 וּבְשִׁכַר אֱמוּנָה שֶׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ יְתִבְרַךְ, בְּשִׁכַר הָאֱמוּנָה
 שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּצַדִּיק הָאֱמֶת — מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, נִגְאָלוּ. כֵּן
 הַגְּאֻלָּה הִעֲתִידָה לָבוֹא לָנוּ, תְּהִיָּה רַק בְּזִכּוֹת הָאֱמוּנָה,
 שְׁאֲנוּ מֵאֱמִינִים בְּהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּתַמִּימוֹת
 וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וְאֲנוּ מֵאֱמִינִים בְּצַדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, וְאִף שְׁאֲנוּ רוֹאִים שְׁאֵלוֹ הַרְשָׁעִים
 הַשִּׁיגוּ חֵיל, אֵלוֹ הַגּוֹיִים הוֹרְגִים, רוֹצְחִים, חוֹנְקִים,
 שׁוֹרְפִים אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כְּכָר אֲלָפִים שָׁנָה שְׁאֲנוּ
 בְּגִלוֹת, קְלֵי עוֹלָם, עֲזֵי פָּנִים, נוֹאֲפִים כְּכִלְבִּים, מְבִזִּים
 וּמְחַרְפִּים בְּחַרוּפִין וּבְגִדּוּפִין אֶת הַצַּדִּיקִים הָאֱמֶתִיִּים

הדבוקים בהקדוש-ברוך-הוא, מזלזלים בתלמידי
 חכמים, עם כל זאת זה לא עושה אצלנו שום רשם,
 אדרבה אנו מתחזקים יותר ויותר, אשר דיקא על-ידי-
 זה זוכים ל"שמחת הנפש"; לזאת, בני ובנותי היקרים!
 ראו להתחזק בכל אשר עובר עליכם, ותשתדלו לבוא
 בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא, לדבר אליו, לספר לו,
 להתחנן לפניו, שיחוס וירחם עליכם, ויוציאכם מהפח
 שנפלתם אליו; כי אין אדם שלא ימצא עתה באיזו צרה
 צרורה, והכל ממנו יתברך, שרוצה לשמע את קולנו,
 שנבוא אליו ונדבר אליו. ואנו — במקום שנבטל את
 שכלנו המגשם והמזהם, ונבוא ונבכה להקדוש-ברוך-
 הוא על רע מעללינו ורע מעשינו שעשינו עד עתה, יש
 לנו קשיות וספקות עליו יתברך, עד שנכנסה בנו קלפת
 עמלק, שמקרת אותנו ומכניסה בנו ספקות —
 'עמלק' בגימטריה 'ספק' — "היש הוי"ה בקרבנו אם
 אין", ואנו מתבלבלים מכל מיני פרחחים, מכל מיני
 שדים ורוחות, כל מיני ערב-רב מסיתים ומדיחים, אשר
 מדברים כלפי מעלה, ונובחים כנגד כל הקדוש לעם
 ישראל, מכל מיני עזי פנים שנובחים ומדברים נגד
 צדיקים קדושים הדבוקים בו יתברך, ומתלווצצים מהם.
 לזאת, בני ובנותי היקרים! תפקחו את העינים, תתחילו
 להתישב אידן עברו עליכם החיים עד עתה?! והסבה
 שאין לכם "שמחת הנפש", מפני שאינכם רוצים ל—

מכירים את מקומכם, ואתם שוכחים את העבר, ורוצים
 כבר להבין ולהשיג רוחניות אלקות, בשעה שיש לכם
 עבודה קשה מאד — לנקות את עצמכם, עד שתזכו
 להגיע לרוחניות אלקות. לזאת, בני ובנותי היקרים!
 ראו לעבר על הכל בכח האמונה, וברגע שתתחזקו
 באמונה פשוטה, ותאמרו לעצמכם: "לי לא אכפת
 כלום, אני רואה את הקדוש-ברוך-הוא, אני מרגיש את
 הקדוש-ברוך-הוא"; ותדברו אל הקדוש-ברוך-הוא
 בשפת האם שלכם בתמימות ובפשיטות גמורה, בלי
 שום חכמות כלל, דיקא על-ידי-זה תהיו נעשים כלי
 להמשיך על עצמכם אור, זיו וחיות ודבקות הבורא
 יתברך שמו, וכל חייכם יהיו ב"שמחת הנפש"; ראו
 רק לא להתיאש בשום פנים ואפן, העקר שלא יהיו
 לכם שום קשיות עליו יתברך, ותדעו שמה שהקדוש-
 ברוך-הוא עושה — זה בחשבון צדק, וכך ראוי —
 שלא נבין! פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב',
 סימן נב), שההכרח שיהיו קשיות על הקדוש-ברוך-הוא,
 וההכרח שיהיו קשיות על הצדיקים האמתיים, אבל
 עלינו להבין, שעם מח פגום כשלנו, אי אפשר להבין
 רוחניות אלקות, ואי אפשר להבין דרכי הצדיקים
 הקדושים, אבל אשרי האדם שאין לו שום קשיות על
 הקדוש-ברוך-הוא, ויודע שכל מה שהקדוש-ברוך-הוא

עוֹשֶׂה — זֶה בְּחֶשְׁבוֹן צָדֵק; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהִגִּיעַ לְזֶה, וְאִזּוּ יִזְכָּה לְ"שְׁמַחַת הַנֶּפֶשׁ" אֲמִתִּית.

ב.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם אַתֶּם רוֹצִים לְחַיּוֹת חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים בְּרִיאִים, חַיִּים אַרְכִּים, חַיִּים שְׁלֹוִים בְּ"שְׁמַחַת הַנֶּפֶשׁ", תִּמְשִׁיכוּ עֲצֻמְכֶם רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִמִּיד תִּדְעוּ שְׁחַיִּיכֶם תְּלוּיִים רַק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד צְרוֹת וְיִסוּרִים, עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁמַגְבִּיהִים יָדִים וְאוֹמְרִים, שְׂאִינָם יְכוּלִים יוֹתֵר מֵרַב צְרוֹת, שְׁכָּל זֶה בָּא מִיֵּאוֹשׁ וְדַכְאוֹן הַנוֹבֵעַ מִחֶסְרוֹן אֲמוּנָה; כִּי אִם אָדָם הִיָּה מֵאֲמִין שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה אֲתָנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלָנוּ, הִיָּה מְבִטֵּל עֲצֻמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ, וְכָל חַיּוֹ הֵיוּ מְשִׁתְּנִים לְגַמְרֵי, וְהִיָּה זוּכָה לְ"שְׁמַחַת הַנֶּפֶשׁ". לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם אַתֶּם רוֹצִים לְזִכּוֹת לְ"שְׁמַחַת הַנֶּפֶשׁ", שְׁתַּחֲוּוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדִגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, תִּתְחַזְּקוּ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא יִהְיֶה לְכֶם שׁוּם קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאֶפְלוּ שְׂאֲתֶם רוֹאִים שְׂאֵלוֹ הֲרָשָׁעִים מְצַלִּיחִים בְּחַיִּים, וְאֵלוֹ הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים הֵם סוֹבְלִים סָבֵל, אֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל כָּל זֶה, אֲלֹא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם. וְעַקֵּר

ההתחזקות היא — על-ידי שְׁמַחָה, לְשִׂמְחָה בּו יתְבַרְךָ. ואיך יכולים לְשִׂמְחָה בּו יתְבַרְךָ, בְּשָׂעָה שְׁעוּבָרִים כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסוּרִים? עַל-יְדֵי תַפְלָה! שְׁמַרְגְּלִים עֲצָמָם לְדַבֵּר אֵלָיו יתְבַרְךָ בְּשִׁפְתַי הָאֵם. וְאִם שָׁבָא דְבַר זֶה קָשָׁה מְאֹד, וּבִפְרָט אָדָם שֶׁחָטָא כָּל חַיָּו, וְעַתָּה רוֹצֵה לְשׁוּבָה בְּתִשׁוּבָה, דְּבַר זֶה בָּא לוֹ קָשָׁה מְאֹד, וְנִדְמָה לוֹ, שֶׁאִם אֶחָד אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ, וְאִם אֶחָד אֵינוֹ צָרִיךְ אוֹתוֹ וְכוּ', אֵךְ זֶה סִימָן שֶׁל בַּעַל תִּשׁוּבָה אֲמַתִּי — שֶׁשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, הוּא כָּל-כָּךְ חֲזָק בְּאַמוּנָה, אִם שְׁרוּאָה שֶׁכֵּלָם כְּנִגְדּוֹ, עִם כָּל זֹאת שׁוּם דְּבַר לֹא עוֹשֶׂה אֲצִלוֹ רֶשֶׁם, אֶלָּא בּוֹרַח אֶל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה סוּד הַשִּׁבְתָּה, שֶׁהִיא שְׁמוֹ יתְבַרְךָ. לְזֹאת, אָנוּ רוֹאִים, שֶׁהַעֲרַב-רַב, הַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא רוֹצִים רַק לַעֲקוֹר אֶת הַשִּׁבְתָּה מִנְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי הֵם יוֹדְעִים, שֶׁכְּרִגְעַי שְׁיִהוּדֵי שׁוֹמֵר שִׁבְתָּה, בְּזֶה מִתְחַזְּקֵת הָאַמוּנָה שְׁלוֹ, בְּזֶה נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא; כִּי שִׁבְתָּה הִיא שְׁמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֵהִיא דְשְׁלִים מְכַל סְטֵרוֹי (זֶהר יתרו פח:), וְכָל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם זֶה רַק שִׁבְתָּה; כִּי שִׁבְתָּה הִיא תַכְלִית הַבְּרִיאָה. הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא בְּרָא עוֹלָמוֹ בְּשִׁשָּׁה יָמִים, וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שִׁבְתָּה וַיִּנְפֹּשׁ, וּבְזֶה שְׁאָדָם סוֹפֵר כָּל יוֹם וַיּוֹם: "הַיּוֹם יוֹם רֵאשׁוֹן בְּשִׁבְתָּה, הַיּוֹם יוֹם שְׁנִי בְּשִׁבְתָּה, הַיּוֹם יוֹם שְׁלִישִׁי בְּשִׁבְתָּה" וְכוּ' וְכוּ', הוּא מְמַשִּׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר הַשִּׁבְתָּה לְשִׁשָּׁת יָמֵי

החל, וְהַשְׁבֵּת כְּלָה "שְׂמֵחַת הַנֶּפֶשׁ", כְּלָה אֱלֻקוֹת. וְזֶהוּ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן נו), שֶׁאֲכִילַת שֶׁבֶת הִיא כְּלָה אֱלֻקוֹת. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם רְצוֹנְכֶם לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, תִּתְחִילוּ לְשָׁמֵר שֶׁבֶת, וְאִז הַשְׁבֵּת תִּשְׁמַר עֲלֵיכֶם! אֵל תֵּאָבוּ וְאֵל תִּשְׁמְעוּ אֶל אֱלֹהֵי הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, הָעוֹקְרִים אֶת הַשְׁבֵּת מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, תִּשְׁתַּדְּלוּ לְמָסֹר נַפְשְׁכֶם בְּעִבּוֹר שְׂמִירַת שֶׁבֶת, שְׁאִין עוֹד דָּבָר גָּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה, עַד כְּדֵי כָּךְ, שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שֶׁבֶת ק"ט): אֲפֹלוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה כְּדוֹר אֲנוֹשׁ, [אִם מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְשָׁמֵר שֶׁבֶת], הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ! כִּי שֶׁבֶת זֶה הָאֹר שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם בְּנֵי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מֶה זֶה שֶׁבֶת, הָיוּ מִשְׁתַּוְּקָקִים כָּל יוֹם וַיּוֹם מִימֵי הַשְּׁבוּעָה לְהִגִּיעַ כְּבֹר אֶל הַשְׁבֵּת, וְכָל יוֹם הַשְׁבֵּת הָיוּ רוֹקְדִים, שֶׁבְרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים, הֵם שׁוֹמְרִים שֶׁבֶת, וְאִינָם מְחַלְלִים אוֹתָהּ, וְהָיָה נִתְגַּלָּה לָהֶם הָאֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּגִלּוֹי כְּזֶה, שְׁאִין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! זְכְרוּ הֵיטֵב אֶת מֵאֵמַר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה ג.): הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא עָרֵב שֶׁבֶת, וְהָעוֹלָם הַבָּא הוּא שֶׁבֶת. אִם אֵין אָדָם מְתַקֵּן בְּעָרֵב שֶׁבֶת, מֶה יֵאָכֵל בְּשֶׁבֶת?! כָּל יוֹם וַיּוֹם מִשְׁשֶׁת יְמֵי הַשְּׁבוּעָה עָלֵינוּ לְהַכִּין עֲצָמָנוּ לְקַבֵּל אֶת הַשְׁבֵּת בְּשִׂמְחָה, וּבְרַגְעָה שְׂמֵחָה שֶׁבֶת, עָלֵינוּ לְמָסֹר נַפְשָׁנוּ

לְשִׂמְחָה, וְזֶה יַחֲדִיר בָּנוּ "שְׁמֵחַת הַנֶּפֶשׁ", זֶה יִבְנֶה לָנוּ
 אֶת הָאֲמוּנָה, זֶה יִפְתַּח לָנוּ אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא. לְזֹאת אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה,
 פָּרָשָׁה כה, סִימָן יב): בְּעֵת שְׂאָדָם שׁוֹמֵר שִׁבְתָּ, גּוֹזֵר גְּזֵרָה,
 וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַיְמָה; וְלֹא בְּחָנָם שֶׁהַעֲרֹב-רַב
 עוֹקְרִים מִנְּשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל — הֵן אֶת הָאֲמוּנָה וְהֵן אֶת
 הַשִּׁבְתָּ, וְהֵן אֶת כָּל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְהַכְּרִיזוּ
 מִלְחָמָה נִגְדּוּ יַתְּבַרְךָ. וְהֵם שׁוֹטִים וְטַפְּשִׁים, אֵינָם
 יוֹדְעִים, שֶׁהֵם תְּלוּיִים וְעוֹמְדִים בְּיַדֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
 וְהַכֹּל רַק נִסְיוֹן, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַסֶּה אוֹתָנוּ לְמִי
 נִפְנָה בְּעֵת צָרָה. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! רְאוּ לְבַטֵּל
 עֲצָמְכֶם לְגַמְרֵי לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִידַע שֶׁהוּא יַתְּבַרְךָ
 מִנְּהִיג עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, וְאֶפְלוּ שֶׁמִּבְּחוּץ
 אֵין רוֹאִים כְּלוּם, עִם כָּל זֹאת זָכְרוּ מַה שְׂאוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית ח): אֵין הַגְּשָׁמִים יוֹרְדִין, אֲלֵא
 בְּשִׁבִיל בְּעַלֵי אֲמֻנָה; וְאָנוּ רוֹאִים, שֶׁכְּשֵׁי-הַיּוֹדִים מִתְּחַנְּנִים
 לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמִתְּפַלְּלִים אֵלָיו, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מוֹרִיד לָהֶם גֶּשֶׁם בְּשִׁפְעַע; אֲבָל בְּרַגַע שֵׁישׁ כְּפִירוֹת
 וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אִז אֵין גֶּשֶׁם, אֵין שִׁפְעַע, אֵין
 פְּרֻנְסָה, אֵין אֲכָל. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! בְּאוֹ
 וְנִקְבַּל עַל עֲצָמָנוּ מִעַכְשָׁו לְבַטֵּל אֶת הַגְּאוֹת וְהַיִּשּׁוֹת
 וְהַמְּצִיאוֹת שְׁלָנוּ, וְנִבְטֵל עֲצָמָנוּ לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא, וְנִהְיֶה מְפִירִים אֶת מְקוֹמָנוּ, וְאִז לֹא יִהְיוּ לָנוּ שׁוֹם

קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, ולא נתמה מדוע אלו הרשעים השיגו חיל? ! מדוע הסמ"ך-מ"ם וְחָבַר מְרָעוּ עוֹשִׂים מַה שְּׁעוֹשִׂים, מְקַלְקְלִים מַה שְּׁמַקְלְקְלִים וְעוֹד מְצַלִּיחִים? ! אין לנו שום קשיה! אנו יודעים שגם הם שליחי המקום ברוך הוא לנסותנו, אף אינם יכולים לפתות אותנו ו'לעבד' עלינו, כי אנו מוסרים עצמנו למען שמירת שבת, אנו מחזיקים עצמנו ביחד בעבור שמירת שבת. לזאת אומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי תענית א, א; שמות רבה כה, טז): אלו היו ישראל משמרים שבת אחת כתקונה, מיד היה בן דוד בא; אם שבת אחת נתאחד יחד, שבת אחת נזכה לשמח בה, נמשיך על עצמנו את הגאולה. ומהי הגאולה? שנראה את הקדוש-ברוך-הוא, מכל הבריאה נראה אלקות, ונדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, שזו "שמחת הנפש". ואין עוד יותר ישוב הדעת ושמחת החיים לאדם, כמו שפירגיש שהקדוש-ברוך-הוא נמצא אתו ואצלו, ומדבר אליו. לזאת, בני ובנותי היקרים! באו נתחזק להיות בשמחה, ונחזק עצמנו אף שעוברים עלינו משברים וגלים, באו נדבר אליו יתברך, ונספר לפניו מה שמעיק לנו, כי סוף כל סוף אין לנו בחיים רק הקדוש-ברוך-הוא! ואם תחדירו זאת היטב בחייכם, אז תהיה לכם "שמחת הנפש", אבל אם לא תרצו לקבל את זאת, ותהיו חכמים בעיניכם, אז יהיו לכם קשיות וספקות, ויהיה

לָכֶם גִּיהֵנוּם בְּזֶה הָעוֹלָם. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים!
 לָמָּה אַתֶּם צְרִיכִים אֶת הַגִּיהֵנוּם הַזֶּה? אֶת הַסֶּבֶל הַנוֹרָא
 הַזֶּה, שְׂיִהְיֶה לָכֶם מֵרַב בְּחַיִּים? שְׂתִהְיֶוּ שְׂבוּרִים
 וְרָצוּצִים, וְתִהְיֶינָה לָכֶם קְשִׁיּוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא?
 לָמָּה לָכֶם הַמְרִירוֹת הַזֹּזוֹ? הֲבֵיאָה נָבוֹא אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא בְּלֵב שָׁלֵם, בְּלֵב אֱמֶת, וְאִזּוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִטְהַר
 לָנוּ אֶת הַמַּח־מַח־שָׁבָה, וְיִהְיֶה לָנוּ מַח נָקִי, הַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָנוּ עֵינַיִם קְדוֹשׁוֹת, שְׁנִרְאֶה רַק אֱלֹקוֹת,
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָנוּ אָזְנַיִם קְדוֹשׁוֹת, שְׁנִשְׁמַע אֶת
 קוֹל הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל הַבְּרִיאָה, וּבְאַפְנוֹ נִשְׁמַע אֱלֹקוֹת,
 בְּפִינוֹ נִדְבָר אֱלֹקוֹת, שְׁזוֹ "שְׂמַחַת הַנֶּפֶשׁ" אֱמֶתִית. אָבֵל
 זֶה תְּלוּי רַק בְּנוֹ! אִם נִקַּח עֲצָמֵנוּ בְּיַדֵּינוּ, וְנָשׁוּב
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, כִּכֵּר לֹא יִהְיֶוּ לָנוּ שׁוֹם
 קְשִׁיּוֹת וּבְלִבּוֹלִים, וְתִהְיֶה לָנוּ סִבְלָנוֹת לְסֶבֶל כָּל אֲשֶׁר
 עוֹבֵר עָלֵינוּ, וְתִהְיֶה לָנוּ "שְׂמַחַת הַנֶּפֶשׁ" אֱמֶתִית. לָכֵן,
 בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! זְכְרוּ הַיֵּטֵב מֵה שְׂאוּמָרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְדוּשִׁים (מְכִילְתָּא בְּשַׁלַּח טז): מִי שְׂמַשְׁמֵר אֶת הַשִּׁבְתָּ —
 מְרַחֵק מִן הָעֲבָרָה. לָמָּה אָדָם חוֹטֵא וְעוֹשֶׂה שְׁטִיּוֹת
 בְּחַיִּים? מִפְּנֵי שְׂאִינוֹ מְרַגֵּישׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 שְׁנִמְצָא פֶה, אֶתוֹ, עִמוֹ וְאֶצְלוֹ, אִם אָדָם הֵיךְ מְרַגֵּישׁ אֶת
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵיךְ שׁוֹמֵר עַל דְּבוּרוֹ, לֹא הֵיךְ
 מְקַלֵּל, לֹא הֵיךְ מְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת,
 שְׂקָרִים וְכוּ', לֹא הֵיךְ בְּכַעַס, הִיתָה לוֹ סִבְלָנוֹת, לֹא הֵיךְ

מִטֵּמָא אֲזַנְיֵי לְשִׁמְעַי מַה שְּׁכָל בּוֹר וְעַם הָאָרֶץ מְדַבֵּר, לֹא
הָיָה מִסְתַּכֵּל בְּכָל מִינֵי תְמוֹנוֹת תּוֹעֵבָה וְשִׁקָּר, אֲלֵא הָיָה
בוֹרַח אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר אֵלֹהֵי הַחַיִּים
הַנְּצַחִיִּים, וְזוֹהֵי שְׁלֵמוֹת "שְׂמֵחַת הַנֶּפֶשׁ"; אֲשֶׁרִי הָאָדָם
הַמְּכַנִּים אֶת כָּל הַדְּבוּרִים הֶלְלוּ בְּתוֹךְ לִבּוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ
כָּל הַיָּמִים בְּזֶה וּבְכָא לְנִצַּח נְצַחִים!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרָא עוֹלָם!